

Pasniedzējai dr. Ingai Smirnovai

2020.gada 01.jūnijs

Gremošanas orgānu slimības

Atbildes uz testa jautājumiem

1. Cik procentiem pieaugušu cilvēku konstatē kairinātās zarnas sindromu?

- ✱ **A 20%¹ - pareizā atbilde.**
- ✱ B 40%
- ✱ C 60%
- ✱ D 80%

2. Cik litru gāzu parasti ir cilvēka kuņģī un zarnās?

- ✱ A 0,9 l
- ✱ B 0,7 l
- ✱ C 0,5 l
- ✱ **D 0,2 l² - pareizā atbilde**

3. Kura no čūlām ir onkobīstamāka?

- ✱ **A Kuņģa čūla³ - pareizā atbilde**
- ✱ B Divpadsmitpirkstu zarnas čūla
- ✱ C Abi čūlu veidi
- ✱ D Nav onkobīstamas

4. Cik ilgi caureju uzskata par akūtu?

- ✱ A Līdz 3 dienām
- ✱ B Līdz 5 dienām
- ✱ C Līdz 10 dienām
- ✱ **D Līdz 14 dienām⁴ - pareizā atbilde**

---

¹ Vēlreiz par kairinātu zarnu sindromu. (n.d.). Retrieved June 01, 2020, from <https://www.doctus.lv/2011/11/velreiz-par-kairinatu-zarnu-sindromu>

² Azpiroz, F, Iffgd, & Autonomous University of Barcelona. (n.d.). GI Disorders Functional GI Disorders Motility Disorders Upper GI Disorders Lower GI Disorders Other Disorders Kids & Teens. Retrieved June 01, 2020, from <https://www.iffgd.org/research-awards/2007-award-recipients/report-from-fernando-azpiroz-md-phd-understanding-intestinal-gas.html>

³ Hong, J, Zuo, W, Wang, A, Xu, S, Tu, L, Chen, Y, . . . Lu, N. (2014, December). Gastric ulcer patients are more susceptible to developing gastric cancer compared with concomitant gastric and duodenal ulcer patients. Retrieved June 01, 2020, from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4214478/>

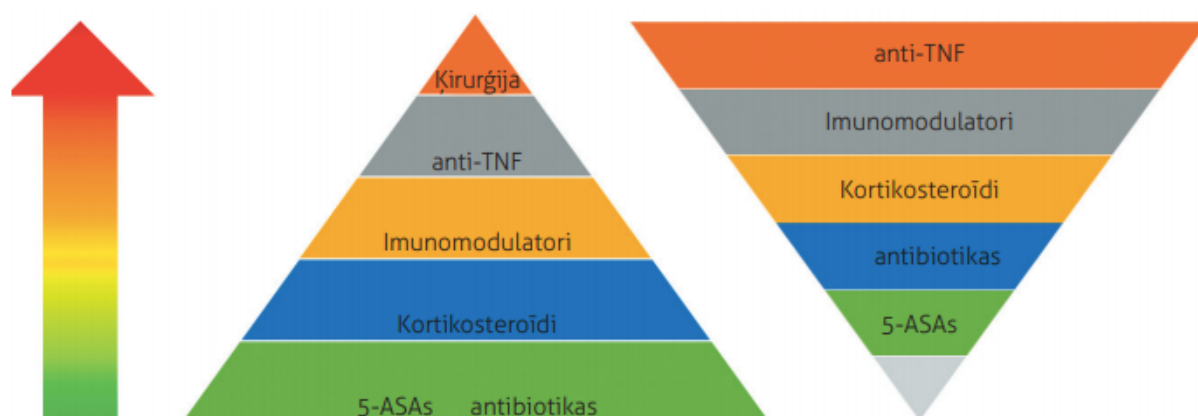
⁴ Barz, W, & Smith, A. (2014, February 01). Acute Diarrhea in Adults. Retrieved June 01, 2020, from <https://www.aafp.org/afp/2014/0201/p180.html>

5. Čūlainais kolīts ir:

- * A Autoimūns resnās zarnas daļu vai totāls gļotādas iekaisums
- * B Norit ar paasinājumiem un rada ilgstošu darbības spēju mazināšanos, invaliditāti
- * C Palielina risku saslimt ar resnās zarnas vēzi
- * **D Visi- A, B, C⁵ - pareizā atbilde**

6. Nosaukt preparātus, ko pielieto čūlainā kolīta ārstēšanā! ⁶

- * Aminosalicilāti (5-ASA) (piem., sulfasalazīns, mesalazīns)
- * Sistēmiskie glikokortikoīdi (piem., prednizolons)
- * Lokālas darbības glikokortikoīdi (piem., budesonīds)
- * Imunomodulatori (piem., azatioprīns)
- * Bioloģiskie līdzekļi (piem., infliksimabs, adalimumabs, vedolizumabs un citi)

Attēls: Iekaisīgo zarnu saslimšanu (IZS) ārstēšanas shēmas⁷

7. Celiakijas definīcija

Celiakija ir glutēna nepanesamības izraisīta autoimūna slimība⁸.

⁵ Dawarte, H., Vašuka, E., Dobeļniece, L., Žaļižko, P., Skuja, V., Derovs, A., & Lejnīks, A. (n.d.). Antibakteriālā terapija pacientiem ar čūlaino kolītu un Krona slimību: Sešu gadu pieredze divās Latvijas universitātes slimnīcās. Retrieved June 01, 2020, from <https://www.rsu.lv/zinatniskie-raksti/antibakteriala-terapija-pacientiem-ar-culaino-kolitu-un-krona-slimibu-sesu-gadu>

⁶ Informācija pacientiem (pieaugušajiem) par čūlainu kolītu. (n.d.). Retrieved June 1, 2020, from http://www.gastrocentrs.lv/upload/PDFi/par_culainu_kolitu.pdf

⁷ Iekaisīgās zarnu slimības. (n.d.). Retrieved June 1, 2020, from https://spkc.gov.lv/upload/Bukleti/buklets_iekaisigas_zarnu_slimibas.pdf

⁸ Latvijas Diētas un Uztura Speciālistu Asociācija. (n.d.). Retrieved June 01, 2020, from <http://www.ldusa.lv/lv/content/celiakija>

8. Celiakijas diēta. Kādus produktus nedrīkst lietot. Nosaukt! ⁹

Bezglutēna diētas (BG) ievērošana mūža garumā. Drīkst lietot uzturā dārzeņus, griķus, kukurūzu, soju, gaļu, zivis, augu eļļu un piena produktus.

- * *Graudaugu produkti* – no rudziem, kviešiem, miežiem, auzām gatavoti ēdieni – *celiakijas slimniekiem ir kaitīgi*.
- * Mērces, kotletes, dārzeņu maisījumi, jo / ja tiem *pievienoti milti*.
- * Nelietot kvasu, alu, biezputru, tumes, ķīseļus.
- * ! Auzas – vēl joprojām aktuāls / neskaidrs jautājums¹⁰.

9. Čūlas slimības simptomi. Komplikācijas. ¹¹

Simptomi:

- * Diskomforts epigastrijā - raksturīgs, ka sāpes mazinās pēc ēdienreizes vai antacīdu lietošanas, kā arī sāpju dēļ noteik pamošanās naktī vai sāpes parādās starp ēdienreizēm)
- * Apetītes zudums
- * Svara zudums

Komplikācijas:

- * Asiņošana - bērniem 25% gadījumu čūlas asiņošana būs “klusā”.
- * Performācija - gados vecākiem pacientiem ir 3x augstāks risks, ka perforācija paaugstina mirstību.
- * Kuņģa izejas aizsprostojums.

“Klusās čūlas” un komplikācijas ir vairāk raksturīgas gados vecākiem pacientiem un tiem, kuri lieto nesteroidos pretiekaisuma līdzekļus (NSPL).

10. Galvenie čūlas veidošanās riska faktori:

- * *A. H. Pylori* infekcijas izraisīts kuņģa sieniņas hronisks iekaisums
- * B Nesteroido pretiekaisuma līdzekļu lietošana
- * **C Abi - A, B¹² - pareizā atbilde**

⁹ Latvijas Diētas un Uztura Speciālistu Asociācija. (n.d.). Retrieved June 01, 2020, from <http://www.ldusa.lv/lv/content/celiakija>

¹⁰ Comino, I., Moreno, M., & Sousa, C. (2015, November 7). Role of oats in celiac disease. Retrieved June 01, 2020, from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4631980/>

¹¹ Ramakrishnan, K., & Salinas, R. (2007, October 01). Peptic Ulcer Disease. Retrieved June 01, 2020, from <https://www.aafp.org/afp/2007/1001/p1005.html>

¹² Ramakrishnan, K., & Salinas, R. (2007, October 01). Peptic Ulcer Disease. Retrieved June 01, 2020, from <https://www.aafp.org/afp/2007/1001/p1005.html>